

Khí hậu Nhật Bản ～ Tsuyu (mưa ngâu) ～

Trời sắp vào hè. Khoảng thời gian từ giữa tháng 5 đến khi “tsuyu-iri” (vào mưa) gọi là “shoka” (đầu hè). Trong câu thơ haiku “meniwa aoba yama-hototogisu hatsugatsu” (Màu lá xanh trước mắt, tiếng chim cuốc trên núi, cá ngừ đầu mùa xuân xao), thi sĩ Sodou thời Edo đã vẽ nên khung cảnh đầu hè rất quen thuộc của cư dân Edo với cỏ cây xanh ngắt, cá ngừ bơi trong dòng hải lưu đen được bắt nhiều tại Kamakura và Odawara. Đến giờ cá ngừ vẫn được đánh bắt tại Vịnh Tokyo.

Mùa mưa Tsuyu kéo dài từ giữa tháng 6 đến giữa tháng 7, trừ Hokkaido và một phần Tohoku, toàn bộ nước Nhật bước vào những ngày mưa rả rích. Không khí ẩm ướt, trời oi bức, mốc dễ phát sinh khiến thức ăn mau hư, dễ sinh ngộ độc thực phẩm. Trời tsuyu rất khó chịu và buồn ảm đạm.

Mưa mỗi ngày làm nước tại các sông dâng cao, núi sạt lở gây nhiều thảm họa thiên nhiên. Nhưng nhờ mưa, nước trong các đập được đầy để dùng dần trong những ngày hè gay gắt. Đây còn là thời kỳ gieo mạ nên không thể thiếu mưa.

日本の気象 ～ 『梅雨 (つゆ)』 ～

いよいよ夏になります。5月中旬から『梅雨入り』までを『初夏』といいます。江戸時代の俳人素堂（そどう）がよんだ俳句「目には青葉 山ほととぎす 初鰯」からは、木々の緑も濃くなり、海では黒潮にのってきた走りの鰯が、鎌倉や小田原あたりで沢山とれ、江戸の庶民に珍重されたようすが伺われます。今でも東京湾で鰯は揚がっているそうです。

6月中旬頃から7月中旬頃にかけては、『梅雨』といって、北海道と東北の一部を除く日本全土において、雨の日が続きます。湿度が高く、蒸し暑く、カビの発生や腐敗菌の繁殖が盛んで食物が腐り、食中毒も発生しやすくなります。『梅雨空』は不快指数も高くなり、うっとうしくなりません。

毎日続く雨で河川の増水や、がけ崩れなどによる『自然災害』も発生します。しかし、梅雨の時期の多雨はダムに貯められて、日照りの続く盛夏の私たちの飲料水になります。また、稲作の田植え時期にもあたり、欠かせない雨でもあります。